

Het eerste kruiswoord

Lukas 23:34a

34a. En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

De lijdensweken zijn weer aangebroken en het is een goede gewoonte in Gods kerk daarbij elk jaar enkele weken stil te staan. Wel komt dit lijden elke rustdag ter sprake, want, al ligt het lijden van de Man van smarten reeds eeuwen achter ons en staat Hij nu verheerlijkt voor de troon, toch blijft het waar, wat de apostel Paulus schreef: ‘Doch wij prediken Christus de Gekruisigde’ (1 Kor. 1:23). En nogmaals: ‘Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd’ (1 Kor. 2:2). Het kruis van Christus, Zijn borgtochtelijk lijden en sterven, is nog de bron van het leven van de kerk, de oorzaak van haar verzoening met God en de zekere waarborg, dat zij in het gericht niet schuldig zal worden verklaard. Bij Zijn kruis voelt onze ziel zich thuis. In de schaduw van dit kruis mogen wij vrolijk zingen van genade en recht.

Laten we enkele van de zeven kruiswoorden, door Immanuël aan het vloekhout gesproken, met u behandelen. Velen mogen de noodzakelijkheid van dit offer leren kennen; anderen rust vinden voor hun ziel bij dit kruis in de wonden van Jezus, voortgejaagd door het oordeel, gestriemd door de geselroede van de rechtvaardige God. Veroordeeld door het strenge recht, mogen zij komen met geweent, en met smekingen worden gevoerd om neder te zitten aan Immanuëls voeten. Degenen die bij de kracht van dit kruis leven, mogen opnieuw inleven wat zij aan dit kruis hebben.

Dat het ons daarbij moge gaan als Simson, die honing nam uit het aas van de leeuw, en al gaande en etende gaf hij ook anderen van deze

honing. De Heere make ons uitdelers van de menigerlei genade Gods. Dit verzoenend lijden en sterven is ook nu in geding bij de worsteling van de geesten. Zijn borgwerk wordt aan alle zijden aangerand, de algemene verzoening gedreven en Christus losgemaakt van de verkiezing, zodat Hij slechts de weg baant tot gemeenschap, maar niet als Sions Borg wordt erkend, door Wie wij nu de verzoening hebben verkregen.

Wij gaan eerst na de omstandigheden waaronder de Heere Christus dit eerste kruiswoord sprak. U weet, hoe Hij is ter dood veroordeeld en weggeleid om gekruisigd te worden. Moeizaam gaat Hij voort en toch in de grootheid van Zijn kracht heeft Hij Zich omgekeerd op weg naar de schedelheuvel om de wenende vrouwen van Jeruzalem toe te roepen: 'Weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen' (Luk. 23:28). Simon van Cyréne heeft een ogenblik Zijn kruis gedragen en is van die last bevrijd, gekomen op Golgotha.

Jezus wordt op ruwe wijze ontkleed en aan het kruis geklonken. Zijn handen en voeten worden doorgraven zo fel het kan. Aan Zijn beide zijden hangt een moordenaar. De aanklacht die op het bord was meegedragen, wordt boven het kruis vastgemaakt en daar staat te lezen in het Hebreeuws, Grieks en Latijn: Deze is de Koning der Joden.

Zo nadert dan het einde, maar nog is de lijdenskelk niet geledigd, nog moet Hij dieper afdalen in de afgrondskolken van Gods toorn, verzinken in grondeloze modder, terwijl de wateren en baren van Gods toorn over Hem heen gaan en Hem bedelven als in het graf. Kom hier eens bij mij staan, u roekelozen, die met de zonde spot, als ware zij een kleinigheid. Ziet u niet wat de toorn Gods hier zegt, hoe het eeuwige recht hier spreekt? Kom hier eens bij mij staan, u bedrukte en doodbrakende, die kermt: Ik verga door Gods toorn en Zijn grimmigheid heeft mij verschrikt. Hier, hier aan het kruis wordt uw zaak beslecht. De doornenkroon doorpriet Zijn moede hoofd, het bloed lekt uit de wonden en Zijn hart wordt doorstoken door het wraakzwaard Gods, dat is ontwaakt tegen Zijn Herder, de Man, Die Zijn metgezel is. Hier wordt uw zaak beslecht, die een eeuwige ondergang moet brengen, indien Hij uw vloek niet op Zich neemt,

indien Hij niet ingaat in uw dood en verderf. Maar dat heeft Hij gedaan. Gij zult eenmaal diep verwonderd Zijn spraak beluisteren: Ik heb verzoening gevonden.

Heere, zo gaat de verzuchting op: Geef hun ogen om te zien op deze Man van smarten, Die alléén overblijft in het gericht om de toorn Gods te stillen en een eeuwige verlossing teweeg te brengen. Ontzettende dingen geschieden hier op Golgotha. Een afgrondskoor zingt zijn krijsend en honend lied. Nu zult u Hem niet weer op zien staan! De duivel ontwikkelt grote kracht, de afgrondsgeesten zwieren om Hem heen als avondwolven, als hyena's huilen zij. Dit is uw ure en de macht der duisternis! De macht der duisternis put zich uit in het bedenken van hoon en smaad en laster over deze Rechtvaardige, Die als misdadiger is gehangen aan het hout van de schande. Er is geen ontvlieden aan voor Hem. Dat wil Hij ook niet, want Hij heeft van oude tijden geroepen: 'Ik heb lust, o mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands' (Ps. 40:9). Hoe word Ik geperst totdat het volbracht is. Het is ook aan het kruis Zijn spijs te doen de wil Zijns Vaders. Deze drinkbeker kan Hem niet worden bespaard. Ze is anders wel zeer, zeer bitter, bitterder dan alsem en gal. De wateren van Mara zijn hierbij vergeleken nog zoet, hoe bitter zij ook waren. Hij is geworpen buiten de poorten van de heilige stad als een onreine. Hij is met de overtreders geteld. Door mensen? Zeer zeker, maar wat meer zegt: door Zijn Vader. Zó alleen kan Hij Sions Borg zijn.

Maar luister nauwlettend naar de spotredenen en u hoort hoe ze bewijzen van Zijn Messiasambt zijn. 'Anderen heeft Hij verlost, Hij kan Zichzelven niet verlossen' (Matth. 27:42). Zo moesten de spotters toch uitspreken, dat Hij inderdaad anderen had verlost. Bij duizenden hadden dit kunnen bewijzen, blinden en kreupelen, van de duivel bezetenen, ja, doden, die Hij had teruggeroepen tot het leven. Daarin bewees Hij Zich de Messias, zoals Hij door de profeten was aangekondigd van oude dagen. Maar, kon Hij dan Zichzelven niet verlossen en afkomen van het kruis? Zijn wonden genezen en Zijn kracht vernieuwen? Dat was geschied, indien Hij had gewild! Maar

Hij wilde dit niet, want Hij was gebonden door het raadsbesluit van Zijn Vader, gebonden met banden van eeuwige liefde aan het volk, dat de Vader Hem had gegeven en dat Hij had aanvaard. Ziel voor ziel, leven voor leven. Als Borg aangemerkt zijnde, kon Hij Zichzelf niet verlossen. Als in de hof Petrus met het zwaard slaat om zijn Meester te ontzetten, krijgt hij het bestraffende woord te horen: ‘Steek uw zwaard in de schede’ (Joh. 18:11). Of meent gij, dat Ik nu de Vader niet kan bidden en Hij zal Mij twaalf legioenen engelen bijzetten? De Vader kan Hem verlossen, Zelf mocht Hij het niet. De Vader deed het niet, want Zijn verkiezing en raad is onberouwelijk en onveranderlijk, vrijmachtig en bepaald door eigen soevereine wil. Ach, was Hij van het kruis afgekomen, de zaak van Adams geslacht was reddeloos verloren geweest. Heb dank, Immanuël, dat Gij in de raad der spotters niet hebt bewilligd. Heb dank, o Vader van onze Heere Jezus Christus, dat Gij Hem niet bevrijd hebt. Heb dank, o Geest van Vader en Zoon, dat Gij in die Zelfofferande U niet hebt teruggetrokken, maar tot het einde toe Hem hebt gesterkt en de zalving van kracht hebt voorzien. Aan het kruis zien wij God Drie-enig werkzaam tot redding van de verloren mensheid. Zalig, wie zó bij het kruis mag staan en stamelen: En dat ook voor mij, van eeuwigheid verkoren, o, wonder nooit te vatten! Toen hoorde God, Hij is mijn liefde waardig! Daarom werd ik geen prooi van de hel, toen de mond van de bodemloze put zich reeds ontsloot om mij te verslinden. Deze Jezus, Die hier hangt aan het kruis, is mijn Goël, mijn Losser, en daarom ben ik nu en voor eeuwig Zijner smartenloon. Kent u Hem zó, door de barensweeën heen gekomen tot vrijheid en leven in de Zoon, Die de Opstanding en het Leven is?

Hoor nogmaals het getuigenis van Zijn haters en beluister erin de muziek des levens. Hij heeft op God betrouwd, dat Hij Hem nu uithelpt, want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon. Hoor hen de Vader lasteren, en toch ... De Vader verlost Hem niet van het kruis. Hoe is ons dit alles als getuigenis van Zijn ware Messiasschap, ook al was het in hun mensenmond smaad en hoon en voor Jezus bitter lijden. Zijn menselijke natuur wordt verzocht, ook aan het

kruis, tot het uiterste. Hij wordt gefolterd en benauwd. Kent u deze pijnbank?

Zie dan hoe hier balsem wordt bereid voor de diepste wonden van het benauwde zondaarshart, gefolterd door de hel. ‘Waar is God, op Wien gij bouwdet, En aan Wien g’ uw zaak vertrouwdet?’ (Ps. 42:6 ber.). U hebt gezegd: Deze God is onze God. En wat blijft er nu over van Zijn trouw? Bent u niet een bedrieger? Zie, voor deze en vele andere wonden wordt hier balsem bereid door Hem, Die in alles is verzocht geweest als wij, uitgenomen de zonde, opdat Hij een barmhartig Hogepriester zou kunnen zijn. Hij heeft Zich verklaard Gods Zoon te zijn en zie Hem nu! Hij wordt geworpen in de kolken der hel. U, Die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelven. Indien Hij de Christus is – en zij zien op naar het opschrift boven de paal – de Koning van Israël, zo kome Hij af van het kruis.

In het geloof houdt de Heere Jezus Zich vast aan Zijn roeping. Alzo Hij de Zijnen heeft liefgehad, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde. Het getal der spotters groeit. Behalve de deftige leden van het Sanhedrin, zijn nu ook de voorbijgangers op de been. De soldaten doen graag mee aan het goddeloos bedrijf, en zelfs Zijn medekruiselingen laten zich niet onbetuigd. Christus is op de morgen bespot. Maar op de morgen is het nog niet zo zwaar als op de middag des Heeren. Hier is Hij de uitgeworpene. Hier zijn trappen in de vernedering. Wij zien Hem afdalen, neerwerpen in de diepte, tot de bodem van de hel zal Hij dalen. Uit de afgrond zal Hij opkomen, want dáár lag Zijn kerk. En, Hij zal Zich verblijden. Te midden van een grote schare zal Hij de Naam van Zijn Vader verheerlijken en de zachtmoedigen zullen verzadigd zijn in eeuwigheid. Om de heerlijkheid die Hem voorgesteld was, heeft Hij het kruis gedragen en de schande veracht (Hebr. 12:2).

Zie, daar opent de stervende Zijn vege lippen. Zal Hij bidden zoals in de hof der olijven: Vader, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan? Nee, Hij wil en zal Hem drinken met de heffe, ledigen tot de laatste druppel.

Het eerste kruiswoord is een gebed voor Zijn vijanden:

Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

Is dit niet een duister woord? Verontschuldigt Jezus hier soms de zonde, die Hij de vloekdood waardig acht? Niets daarvan!

Dit kruiswoord, dit eerste, is kort en zeker gemakkelijker mis te verstaan dan juist te begrijpen. Het is een wonderwoord. Het moet verklaard worden in het licht en door vergelijking met heel de Schrift. Jezus bedekt de met schuld beladen hoofden van Zijn moordenaars met het gulden schild van de genade. Hij beschermt hen tegen de welverdiende wraak Gods, die hen rechtvaardig levend in de hel kon doen nederdalen. Hij neemt de bloedhonden als in de armen van Zijn barmhartigheid. Welk een Jezus toch!

Zo is dit eerste kruiswoord een diepe afgrond, wie zal hem peilen? We moeten er echter wel op bedacht zijn, het niet te maken tot een zoetsappig woord van een stervende, Die Zich alle levenskansen ziet ontvallen en nu geen liefde of toorn meer kent. Het leven heeft afgedaan en men wil in vrede scheiden van alles en allen. Zo is het hier zeker niet. Hier spreekt de mond van de Goddelijke waarheid. De Heere Christus is Zich bewust, dat de zonde de dood verdient. Hij weet dat zonder voldoening bij de rechtvaardige God geen vergeving kan zijn. Daarvoor hangt Hij toch Zelf aan het kruis. Als bewijs dat God het nauw neemt met de zonde. Dit woord van een stervende is toch van de stervende Zaligmaker, de Zone Gods in het vlees, te prijzen in der eeuwigheid.

In de zeven kruiswoorden is geen tegenstelling, zij vormen een harmonisch geheel en moeten in onderlinge samenhang worden verstaan, bij het licht van de ganse Schrift. De Christus der Schriften is bezig Zich volkomen af te zonderen in de vloek Gods, Hij trekt Zich terug in de eenzaamheid van de verlatenheid Gods. Nog ziet Hij op dit ogenblik het aangezicht van Zijn Vader, maar omsluiert door een zwarte wolk van grimmige toorn. Straks raakt Hij Hem geheel uit het zicht kwijt en zal zelfs de zon van de schepping haar licht over Hem intrekken. Jezus zal volkomen alléén zijn op de middag van de dag der wrake en der vergelding Gods. En nu wijst ons dit gebed op die

afzondering, want als het die misdadigers, spotters en vloekers niet wordt toegerekend, dan vraagt Hij daarmee: Reken het Mij maar toe. Zo is Hij de gewillige Borg. Hij bidt als Borg, onder aanbidding van Zijn leven. Het is dus geen bede zonder achtergrond van borgtocht. Als wij dit bedenken, dan blijven er zeker nog verschillende vragen over die een antwoord eisen, maar is er toch reeds een groot gevaar afgewend dat wij Jezus aan het kruis zouden gaan maken tot een toegeeflijk mens, Die begeert, dat God nu maar de zonde voorbijziet en vergeeft, ze niet toerekent en mitsdien niet straft.

Een gebed van Christus aan het kruis. Maar voor wie bidt Hij toch? Is Zijn gebed voor allen die Hij erin betreft van dezelfde betekenis? Laat ik de vraag direct scherp stellen. Bidt Jezus hier alléén voor de uitverkorenen? En bedoelt Hij dan Joden en Romeinen, of alleen de verkorenen van de kinderen Israëls? U voelt wel, dat inderdaad deze vragen rijzen, als wij Hem ook in dit gebed zien als Borg en Middelaar.

Eerst moet worden opgemerkt, dat Hij bidt voor die mensen daar, die Hem, als groep genomen, ter dood brengen, bespotten en belasteren. De gemeenschap dus van degenen die dit werk van duisternis, onder aanvoering van de mensenmoorder van de beginne, durven te doen. Maar dan dringt zich toch weer de vraag op: Wat beduidt dan het woord ‘vergeven’?

Immers, indien dat woord in zijn volle zin wordt bedoeld zoals God de zonde van Zijn volk vergeeft, dan kunnen het alléén de verkorenen zijn en is het niet mogelijk, dat niet-verkorenen of ongelovigen eronder begrepen kunnen worden. Is het dan aannemelijk, dat hier met het woord ‘vergeven’ niet wordt bedoeld, althans niet uitsluitend, de weldaad, die Christus als Hogepriester voor al Gods uitverkorenen, die de Vader Hem gaf, heeft verworven en waardoor zij om niet worden gerechtvaardigd? Indien dit het geval is, dan kan uit de aard van de zaak het woord op een ruimere kring van toepassing zijn. Dit is het geval en zo blijft het dan ook waar, dat Hij niet terugkomt op Zijn streng oordeel, dat Hij nog maar pas heeft geveld over Israëel, de gemeenschap van de stad Jeruzalem en Zijn volk. Dit was, u weet dat wel, Zijn laatste dienst des Woords. Het rommelen van de donder

wordt niet gevolgd door het zachte geluid van de herdersfluit. Hoe anders is Zijn taal dan in de vloekpsalmen, zo zegt het naamchristendom. Niets daarvan is echter waar.

Hoe? Hebt u Hem nooit horen zeggen: ‘Waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt?’ (Mar. 9:44). Hebt u in Zijn afscheidsredenen niet gelezen van de scheiding der schapen en der bokken, niet opgemerkt dat zelfs de dwaze maagden buiten blijven ... en aldaar zal zijn wening en knersing der tanden! Nee, die vloekpsalmen zijn Christus-psalmen, voortgebracht door de Geest van de profetie. U hebt nog nooit genoeg God liefgehad om ze te kunnen verstaan, laat staan te zingen.

Maar hoe dan? Als Hij Zijn oordeel niet omstoot, dat Hij uitsprak, en toch ook niet alléén voor de uitverkorenen bad, wat beduidt dan het woord ‘vergeven’? Luister, en alles kan u duidelijk worden. Het woord voor vergeven hier gebruikt, betekent: iemand loslaten; de aanklacht of het vonnis tegen iemand niet in volle werking stellen, nog geen effect geven. We zouden kunnen zeggen: Voorlopig van rechtsvervolgging afzien, laten blijven in voorarrest.

Vader, vergeef het hun ... Reken nog niet met hen af! Christus vraagt om opbinding van de vloek voor Zijn haters. De Vader moge nog het gericht ophouden, de toorn nog inhouden. Anders was de spottende menigte levend ter helle gevaren. De Vader gedenkt, dat Hij al het oordeel de Zoon heeft gegeven.

Hij vraagt eigenlijk het recht om als Mensenzoon Zelf de hand te leggen aan het wereldrad. Vader, verniel hen niet, geef ze in Mijn handen. Zo is hier het pleiten om uitstel, vergevend uitstel. Het vergeven is hier voor de ongekenden des Heeren een dragen in lankmoedigheid. Hebt u het soms verdiend om nog te leven? Waarom beslaat deze boom nog onnuttig de aarde? Maar u weet hoe er Eén pleitte: ‘Laat hem ook nog dit jaar’ (Luk. 13:8).

Ook de verschonende, dragende en sparende lankmoedigheid van God hangt samen met het kruis van Christus. Ga mee naar het paradijs na de val, en ook daar zien wij dat God alleen om Christus’ wil de mensheid kon sparen. In de morgen van de schepping hield God de

vloek in wat zijn volle doorwerking betreft. Aan het kruis lezen wij het antwoord, hoe dit mogelijk was met behoud van Gods gerechtigheid en waarheid. Nu is het de middag der wereld, en de avond zal niet meteen op de middag volgen, maar de mensheid zal worden bewaard en gespaard om de uitverkorenen wil, terwijl dat bewaren en sparen ook betekenis heeft op zichzelf en in de raad van God is opgenomen.

Maar de bewaring voor een tijd van de goddelozen hangt toch ook samen met het werk van Christus. Hier is dus ook de worsteling om het voortbestaan van de wereld en de mensheid. De oogst moet rijpen voor de schuur en voor het vuur. En omdat nu niet haastig het oordeel komt over de boze daad, is het hart van de mensen vol in hen om kwaad te doen. Omdat Goede Vrijdag de wereld niet laat ondergaan, is de mensheid op haar gemak, terwijl toch het zwaard van de gerechtigheid boven haar hoofd blijft hangen. Dán, tegen het avonduur van de aarde zal de ophoudende toorn losbreken, en voor het ‘Zij weten niet wat zij doen’ geen plaats meer zijn. Want de antichrist zal volkomen welbewust zich tegen God en Christus stellen in verbond met de rode draak en de valse profeet. En als het eindgericht daar is, houdt Zijn eerste kruiswoord op in zijn werking en zal Hij zeggen: ‘Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is’ (Matth. 25:41). Geen lankmoedigheid van God zal zich dan openbaren, de maat loopt over. En de wijnpersbak van Gods toorn zal vol zijn van de druiventrossen van Sodom en Hij zal ze vertreden in Zijn toorn en vertrappen in Zijn grimmigheid. Zo merken wij op, dat de betekenis van het kruis de mensheid en schepping beide raakt, maar in zeer onderscheiden zin voor Gods gekenden en degenen, die Hij in hun ongerechtigheid zal laten omkomen, in eigen schuld zal laten verderven.

De betekenis van Christus is allesomvattend. In Hem, zegt de apostel, heeft God gewild dat al de volheid wonen zou, om door Hem alle dingen tot Zichzelfen te verzoenen, tot vrede brengende door het bloed Zijns kruises, beide wat op de aarde en in de hemelen is (Kol. 1:19-20). Door Christus komt er een nieuwe ordening van de schepping en worden ook de engelen georganiseerd in die nieuwe

orde, zodat Christus ook hun Hoofd is. Wij zouden met Calvijn niet durven zeggen, omdat de Schrift daarvoor geen grond biedt, dat ook de engelen Zijn verzoening in die zin nodig hebben, dat zij daaraan danken hun volharding en de staat van hun rechtheid.

‘Zo is dan dit de aard en de wijze der verzoening tussen God en de mensen, dat de vijandschap door Christus is weggenomen. Zo is dan God van een Rechter een Vader geworden. Tussen God en de engelen is iets geheel anders, want er is geen afval, geen zonde en daarom is er geen scheiding. Maar, de engelen moesten om twee oorzaken met God verzoend worden. Want omdat zij schepselen zijn, zo waren zij niet buiten de mogelijkheid van vallen, waren zij niet door de genade van Christus bevestigd geweest. Dit is geen kleine zaak tot doorgaanden vrede met God, dat zij vasten stand hebben in de rechtvaardigheid, zodat zij noch val noch afwijking meer vrezen. Bovendien is in de gehoorzaamheid zelve, die zij God bewijzen, niet zulke uitnemende volmaaktheid, dat zij alleszins zonder vergeving voor God genoeg is’ (Calvijn op Kol. 1:20).

Wij gaan hier nu niet nader op in, maar stellen alleen vast dat Christus en Zijn kruis betekenis heeft krachtens de Goddelijke raad voor de ganse schepping, ook voor de engelen en de mensen. De algemene goedheid van God, en de lankmoedigheid van God, kunnen buiten het kruis van Christus niet worden verstaan. Die plaats heeft God gewild dat Zijn enige Zoon als Christus zou innemen om Zijn deugden op te luisteren, die anders zich niet hadden kunnen openbaren na de val. Zijn lankmoedigheid en Zijn goedheid in het bijzonder. In die zin kan worden gezegd, dat ook de wereld nog leeft van het kruis. Maar alleen Gods verkorenen worden met God verzoend door de dood van Zijn Zoon. Hij is hun enige oorzaak van de eeuwige zaligheid geworden.

Maar genoeg ter inleiding op de verklaring van onze tekst. De bede van de Heere Jezus heeft iets apart, iets geheel eigens. Wij denken in dit verband aan de bede van Stefanus, als hij wordt doodgestenigd door de woedende overpriesters. ‘Heere, reken hun deze zonde niet toe!’ (Hand. 7:60). Wij horen Paulus spreken: ‘Wij worden gelasterd en wij bidden’ (1 Kor. 4:13), ‘zij hebben mij allen verlaten. Het worde

hun niet toegerekend' (2 Tim. 4:16). Wat Stefanus en Paulus vroegen, was de vrucht van Jezus' bidden aan het kruis. Stefanus zag Jezus, staande aan de rechterhand van God. Zo is daar ook een vermaak in het Vaderhart van God door dit kruiswoord, nu in de hemel, tot de jongste dag. Wij mogen die diepe zin en rijke betekenis niet verdonkeren, maar moeten die in zijn volle kracht laten gelden. Alleen wie spreekt uit het bidden van Christus kan pleiten op Gods dragende lankmoedigheid. Christus tornt niet aan het eeuwige recht. Hij zoekt de rechterstoel van God niet omver te stoten, die gegrond is op recht en gerechtigheid. Hoe zou Hij dan de Heere onze gerechtigheid kunnen zijn? Wie iets gaat vermoeden van de zin van dit kruiswoord, zal verstaan dat diepe genade nodig is om het als vrucht van Jezus' bidden na te stamelen.

Christus begeert zowel het recht als de liefde tot zijn volle vrucht te zien rijpen. Dit zal zijn op de avond der wereld als de druiven van de aarde zijn rijp geworden. Laat onkruid en tarwe samen opwassen tot de oogst en alsdan zal Hij tot de maaiers zeggen: 'Vergadert eerst het onkruid en bindt het in busselen' (Matth. 13:30).

Dat inderdaad deze ruime betekenis aan dit kruiswoord toekomt, blijkt ook uit de woorden van de apostel Petrus: 'Maar gij hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend, en hebt begeerd dat u een man die een doodslager was, zou geschonken worden; En de Vorst des levens hebt gij gedood. En nu, broeders, ik weet dat gij het door onwetendheid gedaan hebt, gelijk als ook uw oversten' (Hand. 3:14, 15 en 17).

Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Wij wезen dus eerst op de algemene betekenis van dit gebed van de Vorst Immanuël aan het kruis. Hij bidt om opbinding van Gods toorn. Om uitstel van executie, om genadetijd, ook voor Zijn vijanden. Hij strekt met doorboorde hand het schild van lankmoedigheid en genade uit over de mensheid. Voor Zijn kerk is echter dit woord een prediking van verzoening. De bijzonderheden moeten nog volgen. Maar laten we eerst nog op enkele merkwaardige dingen bij dit bidden, tot onderwijzing en bestiering van het gebedsleven van Gods kinderen.

Hij bad in grote nood. Hij hangt aan het kruis. Zijn lichaam verteert van de pijn; Zijn ziel is overstelpt door de laster en de smaad van de mensen, maar niet minder door de openbaring van de toorn van Zijn Vader, die Zijn bang gemoed doorsnijdt. Hij is de Man van smarten. Welnu, in die grote nood bad Hij, ja, Hij bad om de vergeving van Zijn haters. 'Zegent hen die u vervloeken; doet wel degenen die u haten; en bidt voor degenen die u geweld doen en die u vervolgen' (Matth. 5:44). Wreek uzelf niet, beminden, Mij komt de wrake toe, Ik zal het vergelden. Dat is de les voor alle eeuwen uit dit kruisgebed van de hoogste Profeet en Leraar. Maar laten toch de Zijnen leren in bange dagen hun benauwdheid de Heere te klagen. De specerij geeft een aangename geur als zij meer verbrijzeld wordt. Laat deze biddende Jezus als een bundeltje mirre tussen uw borsten mogen vernachten, dan zal er geur van Christus van u uitgaan, te midden van een wereld waaruit de pestwalm van de zonde opstijgt. De Zaligmaker hangt aan het kruis en bidt voor Zijn vijanden.

Let ook op de aanspraak van Zijn gebed. Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Tere, hemelse Naam. Is Gods hart een zee, dan brengt deze Naam 'Vader' deze zee in beweging. Had de Vader Hem niet uitgeroepen als Zijn Zoon? 'Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb!' (Matth. 3:17). Hij was geworpen in de vloek, Hij moest de toorn van Zijn Vader torsen; het vriendelijk aangezicht des Vaders was omfloerst met een wolk van gramschap en toch weet Hij dat de Vader Hem liefheeft. De Vader is eeuwig Vader! Wij weten, dat Hij om Sions wil moet toornen op Zijn Kind, Zijn gramschap moet openbaren tegen Zijn Enige, Die Hij liefheeft. En evenwel blijft het waar, dat ook in de ure toen Hij Zijn aangezicht voor Hem verborg, Hij toch Zijn hart niet van Hem heeft afgetrokken. Ook aan het kruis, ja, in het bijzonder aan het kruis, is Immanuël dierbaar voor het hart des Vaders. Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg voor Mijn schapen. Zeker, wij bekennen graag hier verward te raken in ondoorgrondelijke wonderen, maar wie zou niet begeren in deze doolhof rond te dwalen om in verwondering en aanbidding zijn dagen te slijten, zolang wij

nog in het Mesech zijn? Vader, vergeef het hun ... O, dat Vader! Dat Vader op Jezus' lippen. Ook al moet Hij de Vadergunst derven, toch houdt Hij de Vadernaam vast en weet Zich gelegd aan dat Vaderhart, ook te midden van Zijn smart. Kent u dat bidden in de Vadernaam in wegen van bange smart en droefheid? Als vrucht van Christus te mogen zingen met de dichter van Psalm 33, is zo zalig:

*In de grootste smarten
Blijven onze barten
In den Heer' gerust;
'k Zal Hem nooit vergeten;
Hem mijn Helper beten,
Al mijn hoop en lust.*

O, nu mogen wij door de Geest der aanneming in tijden van nood en ellende juist uitkomen in de Vadernaam en zeggen: Vader, gedenk, dat ik Uw kind ben. Tuchtig mij, gelijk een vader doet. Is deze God en Vader van de Heere Jezus Christus reeds uw God en genadige Vader geworden? Dan alleen kan de vloek ons niet meer treffen. Die Vadernaam is zo teer, ook al kan alleen de Zoon Hem ten volle verstaan, en al gebruikt Hij deze Naam in geheel enige zin. Immers, als Hij ná Zijn opstanding tot Maria zegt: Ik vaar op tot Mijn God en tot uw God, voegt Hij eraan toe: en tot Mijn Vader en tot uw Vader. Hij zegt nooit in gemeenschap met Zijn discipelen: Onze Vader, omdat Zijn betrekking tot de Vader geheel enig is en de Zijnen aangenomen kinderen zijn om het kruisoffer van Hem Die hun oudste Broeder is.

Hij bidt aan het kruis. Hij verliest Zichzelf met al Zijn ellende uit het oog, stelt Zich op de achtergrond en bidt de Vader om bedekking van de schuld en opbinding van het oordeel tegen de verschrikkelijke zonde van de Messiasverwerping. Deze voorbede is ook vol van ontferming. Hij treedt in voor vloekers en spotters, voor geraffineerde booswichten. Hij, de Rechtvaardige, voor de onrechtvaardigen.

Hoe vurig was Zijn voorbede. Ook aan het kruis. Hij zoekt het beste voor de zondaren wat gebeden kan worden in de tijd, en voor de

Zijnen vraagt Hij volkomen ontheffing van de straf en vergeving van de schuld voor tijd en eeuwigheid. Hij is een barmhartig Hogepriester. Hun de zonde te vergeven wil zeggen: Reken ze Mij toe, Vader! Hij draagt hier Zijn Middelaarshart aan de Vader voor om het te doorsteken. Met onafwijsbare macht dringt Zijn bede tot het oor en het hart van de Eeuwige door. Zijn gebed aan het kruis zal zeker worden verhoord op grond van Zijn verdiensten. Merk dit geheimenisvolle dan op in deze Bidder. Wonderlijke Bidder, Die nu de sleutels van hemel en hel aan Zijn gordel draagt en die gezegd heeft: 'Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven' (Joh. 16:23).

Wanneer wij op al deze trekken letten, wordt de bidder Jezus des te lieflijker. Hebt u Hem weleens horen bidden als tussentredende Borg? Bevreemdt u deze vraag? Dat zou geen goed teken zijn; het zou slechts bewijzen hoe vreemd u bent aan de spraak van Immanuël als Hij intreedt bij de Vader om te pleiten op vrijspraak van het leven op grond van Zijn offer voor een ten dode neigend zondaar. Hij heeft verzoening gevonden. Ik wil niet, dat deze in het verderf nederdaalt. Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Wat was Zijn pleiten afdoende. De Vader nam een welgevallen in het offer van Zijn Zoon. Hij heeft vergeven. Ook u? In het gericht?

Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Zo bidt Jezus aan het kruis als stervende en offerende Hogepriester, Die Zijn ziel gaat stellen tot een slachtoffer voor de zonde. Wij moeten dus wel verstaan dat deze bede geen stormloop is tegen de orde Gods. Jezus wil het recht niet verkeren in toegeeflijkheid voor de zonde, als moest zij maar door de vingers worden gezien bij deze onwetende lieden. O nee, daarvoor hangt Hij toch niet aan het kruis om Gods heilig recht met geringschatting te bejegenen? Hij draagt toch Gods heilige wet, die Hij de sterveling heeft gezet in het binnenst' ingewand? Hij zal het recht eren tot in de dood. Maar, hoe kan een rechtvaardig God vergeven, vergeven zonder Zijn recht te krenken? Vergeven door de zonden teniet te doen en ook uitstel van executie te geven en het oordeel niet meteen te doen komen over de smaders en spotters, de schenders van Zijn eer en die van Zijn Zoon? Als de wet met voeten

wordt getreden, kan Hij dan Zijn vonnis: 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet' (Gal. 3:10), verbreken door te begenadigen? Zal dan de Rechter van de ganse aarde geen recht doen? Zal Hij geen toorn vergelden die toorn heeft verdiend en verderf, die zich verderf heeft waardig gemaakt? We staan hier weer voor het mysterie van de verlossing, de verlossing van de zonde en schuld, van oordeel en verderf, maar ook van de lankmoedigheid Gods. Want evenmin kunnen wij de verdraagzaamheid Gods verstaan, dat Hij de zondaar niet meteen verderft, maar Zijn goedheid over hem uitstrekt, hem weldoet en Zijn genade laat aanbieden. Het antwoord voor het geloof wordt vernomen van de folterpaal te Golgotha. Vader, vergeef het hun, reken het Mij maar toe. Hier is een diepte van ondoorgrondelijke genade, de overdracht van schuld voor Gods verkorenen, en de verdraagzaamheid en lankmoedigheid jegens onbekeerden. Zo is nochtans de genadebegerende liefde aan het kruis aan al Gods deugden onderworpen, Zelf God te prijzen in der eeuwigheid!

Zie, Hij vraagt leven en zegen voor lieden, die de wet vervloekt. Wanneer die liefde een beroep doet op Gods barmhartigheid, aanvaardt zij de eisen van Gods gerechtigheid. Zie maar. Hij hangt aan het kruis, het hout der vervloeking. In het oordeel Gods staat de schuld vast, anders zou geen 'vergeef' van Zijn lippen zijn gevloeid. Vergeef ... Dit woord klinkt als hemelmuziek in de oren van de zondaar, die in het gericht Gods wordt betrokken, die waarlijk schuldenaar is geworden voor God. De schuld staat vast, het vonnis is gans rechtvaardig, het oordeel kan niet dan vreselijk wezen. En nu treedt de Middelaar in om te pleiten op genade, op grond van Zijn verdiensten. De Heilige Geest leert ons verstaan, dat aan de eer van Gods deugden, in deze weg van overdracht van schuld op de Borg, niet wordt tekortgedaan, maar dat zij integendeel worden opgeluisterd. Deze waarheid is voor het geloof zeer dierbaar, ook al blijft zij verstandelijk onbegrijpelijk. Ja, het Evangelie is in wezen menselijk-onredelijk, omdat de Onschuldige lijdt voor de schuldigen, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen. Hij is met de overtreders geteld. Christus

heeft ons verlost van de vloek van de wet, een vloek geworden zijnde voor ons. Of ook dit andere woord: 'Indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn' (2 Kor. 5:15). De voorbede van Jezus heeft tot grond de voldoening aan de eisen van het Goddelijke recht. Vader, vergeef het hun ... Zo staat dan hun schuld volkomen vast, want waar geen schuld is, kan ook geen vergeving zijn.

Maar wat betekenen nu de woorden: 'Want zij weten niet wat zij doen'? Judas wist wat hij deed, toen hij in de nacht uitging om Jezus te verraden, want: 'Jezus dan zeide tot hem: Wat gij doet, doe het haastelijk' (Joh. 13:27). Maar de massa deed het in onwetendheid, zonder zich ten volle bewust te zijn aan welk vergrijp zij zich schuldig maakte. Petrus sprak: 'En nu, broeders, ik weet dat gij het door onwetendheid gedaan hebt, gelijk als ook uw oversten' (Hand. 3:17). Denk ook aan dit andere woord: 'Welke niemand van de oversten dezer wereld gekend heeft; want indien zij ze gekend hadden, zo zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruist hebben' (1 Kor. 2:8).

In de diepste grond wist ook Judas niet wat hij deed: Jezus verraden voor dertig zilverlingen loon. Eén ding moet u zich wel bedenken, wanneer daar staat: want zij weten niet wat zij doen, dan neemt dit volstrekt hun schuld niet weg. De Heere Jezus spreekt ons van de geestelijke blindheid van Zijn vijanden. Onze tijd is eropuit het schuld-besef te verzwakken, het verantwoordelijkheidsbesef te doden. Dit doet het Woord des Heeren niet! De Schrift spreekt ons van schuld, verdoemelijkheid, rechtvaardig oordeel over de zonde, en onze volkomen verlorenheid voor God. Zij vraagt ons niet of wij de samenhang begrijpen, maar stelt ons voor de feiten.

Want zij weten niet wat zij doen. Zeker, graadverschil is er in de zonde, ook met betrekking tot de bewustheid waarmee zij wordt bedreven; hoe meer verlicht, hoe zwaarder de zonde. Maar, het niet weten wat zij doen, is geen verontschuldiging. Zo bedoelt de Heere Jezus het zeker niet. Hoor maar naar Zijn eigen woorden: 'Maar al deze dingen zullen zij doen om Mijns Naams wil, omdat zij Hem niet kennen Die Mij gezonden heeft. Indien Ik niet gekomen was en tot hen gesproken had, zij hadden geen zonde; maar nu hebben zij geen

voorwendsel voor hun zonde' (Joh. 15:21-22). Nu hebben ze Mijn werken gezien en beiden Mij en Mijn Vader gehaat. De onwetendheid Wie Jezus feitelijk was, is niet te verontschuldigen, temeer daar Hij tot hen had gesproken en zij Zijn werken hadden gezien.

Denk ook eens aan hetgeen wij van Paulus lezen. Hoewel hij zegt dat hij in onwetendheid de discipelen van Jezus had vervolgd, krijgt hij toch uit de hemel te horen: 'Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij? Het is u hard, de verzenen tegen de prikkels te slaan.' En hoewel Paulus zelf zei: 'Ik heb het in mijn onwetendheid gedaan', zo acht hij zich toch de grootste der zondaren, omdat hij de gemeente Gods vervolgd had. Hij wist zich daarom de minste der heiligen.

Mijn lezer, wij behoorden God en Christus te kennen. Onze onwetendheid van God en Goddelijke zaken is geen verontschuld bare zaak, want God heeft ons recht gemaakt en in Zijn goedheid heeft Hij Zijn Zoon gezonden in de wereld, en Hij liet Hem ons prediken, keer op keer. En toch, van nature kennen wij God en Christus niet; zondigen wij dus ook in onwetendheid, want indien wij Hem kennen, kunnen wij Hem niet haten en smaden. In de zonde zitten diepten van onkunde. Oók als de consciëntie ons oordeelt, kennen wij toch niet het wezen van de zonde in haar gruwelijkheid, in het aanranden van Gods eer en Wezen. Ach, wisten wij eens wat de zonde waarlijk is. U verwijt de Heere hardheid in Zijn oordeel, omdat u de zonde niet kent in haar wezen. De zonde is mij de dood geworden. Ja, het klinkt u misschien vreemd in de oren en toch is het waar, dat één zondige gedachte de eeuwige dood verdient. Wie bij het licht van de Heilige Geest de majesteit Gods leert kennen, kan de zonde niet licht meer nemen, maar ze wordt een plaag en een last. Het oordeel des Heeren wordt recht geacht, dat degenen die zulke dingen doen, de dood waardig zijn. Zonde is bitter, zonde is verderfelijk, zonde is goddeloos.

Niemand weet ten volle hoe God de zonde verafschuwt, dan Jezus; Jezus aan het kruis. O, de zonde is de zekere weg naar het verderf. De eeuwigheid is in iedere zondedaad. De zonde, óók die van de onwetendheid in haar ware aard, is verdoemelijk. De zonde is opstand tegen God; misbruik van Zijn goedheid; schending van Zijn heilig

recht. O, wij zijn onwetend dat wij zulke ontzettende misdaden bedreven. Zie, daar gaat een vroom mens. Hij weet wel, dat hij niet geheel braaf is, maar hij mag toch ook niet ontevreden zijn, en dan ... Jezus is zijn Heiland! Een Farizeeër, deugdzaam in eigen oog. Maar laat nu diezelfde mens zijn zonden leren zien bij het licht des Geestes, dan krijgt hij een walg van zichzelf. Dan wordt de onkunde waarin hij leefde hem zo goddeloos, dat hij verstaat hoe walgelijk voor God en de mensen hij toch wel moet geweest zijn in zijn ijdele waan. O, dan gaan wij weten hoe onwetend wij waren in onze zonde.

Zijn eeuwige liefde die ons verkoos, kenden wij niet. Als wij baden om bekering, deden we het onwetend, want ons hart zei: Vandaag nog niet, maar morgen. Zo waren we onwetend en geveinsd bovendien. Wij hebben Zijn liefde en genade gedwarsboomd zo lang wij konden, mede omdat wij haar niet kenden. Zijn gave in Christus hebben wij veracht. Wij verstonden niet, dat wij Hem aldus kruisigden. Met de zonde van onze eigengerechtigheid waren we ingenomen, omdat wij niet wisten wat eigengerechtigheid is. Wij wilden die wel opmerken bij onze naaste, maar niet bij onszelf. Ik was blind, onwetend en dwalend, ach, dat de Heere naar mij omzag, mij niet in mijn onwetendheid en waanwijsheid heeft laten wegzwerfen naar het land van de eeuwige duisternis. De val in Adam, hoe onwetend waren wij dienaangaande. Wat zijn wij van nature toch blind, en toch onder het Woord grootgebracht. Zo dan, deze onze onkunde is onze misdaad. Hebt u wel ooit een kind van God ontmoet, die zich verontschuldigde, omdat hij zondigde in onwetendheid van God en Goddelijke zaken? Immers nee. Hoor de klacht des Heeren: Gijlieden hebt niet gewild. Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven hebben moogt! Onze onkunde is misdaad, zonde, verkeerdheid. De wet toch kent geen gunst, geen verontschuldiging. Wij waren zorgeloos en achteloos – lezer, bent u dit nog? – kozen de zonde en de dood; verwierpen het leven en de gerechtigheid. Snode dwazen die wij waren. Zij weten niet wat zij doen! Als wij wisten wat het zegt onze mond tegen God te openen, zo zouden onze lippen verlammen en onze tong verstijven. Wij zouden zwijgen in het stof. ‘Ik zal mijn mond niet opendoen.’ Zalig daarom

als wij gaan weten wat wij doen! Door de voorbede van Christus aan het kruis komt er vergeving aan de zijde des Vaders, daarom kan Hij met de zondaar te doen hebben als Hij hem trekt met koorden van Zijn goedertierenheid. Als wij een beetje weten wat wij doen door de zonde, dan kennen wij haar prikkel. De zonde is mij de dood geworden. De prikkel des doods is toch de zonde en de kracht van de zonde is de wet. Als het gebod gekomen is, is de zonde weder levend geworden, maar ik ben gestorven. Maar wij mogen nu ook weten wat Hij deed, Die daar hangt aan het kruis.

Ongekende hoogten van Goddelijke genade worden beklommen; in onpeilbare diepten van goedertierenheid wordt afgedaald in Hem. Wij hebben nodig in de diepte van dit gebed af te dalen. Die tussentredende Jezus bij de Vader hebben wij zo nodig te kennen, zoals Hij intreedt bij de Rechter van hemel en aarde. Immanuël heeft niets om op te pleiten in de Zijnen. O nee, wat zou er in hen voor goeds wonen? Hij pleit op het Zijne. Met dat werk kan Hij veilig in het gericht verschijnen. Nee, ik zeg niet, dat wij met dat werk in het gericht kunnen verschijnen, maar dat Christus Zelf ermee kan verschijnen in gemeenschap met de zondaar. 'Door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun onge-rechtigheden dragen' (Jes. 53:11).

De bron van de genade is in de God van de genade. Hij wordt verheerlijkt alleen in eigen werk. 'Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave' (Ef. 2:8). Als Hij bloed zweet in de hof is de sprake van het bloed: Vergeef het hun. Wanneer Hij gegrepen wordt door ruwe hand, pleit Hij: Vergeef het hun. Aan het kruis bidt Hij en in het Hoge priesterlijk gebed eist Hij: 'Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt' (Joh. 17:24).

Dit gebed aan het kruis is verhoord, gelijk alle gebeden die door Hem zijn opgezonden; Vader, Ik wist, dat Gij Mij altijd hoort! Hij heeft recht niet alleen om te vragen, maar ook om te eisen, want Hij is Gode aangenaam in Zijn offer. Die Hij met de vleugelen van Zijn

voorbede bedekt, is veilig, volkomen veilig in alles wat Hij vraagt. Zijn bloed spreekt betere dingen dan Abel. Diens bloed riep om wraak. Zijn bloed om vergeving. De doodslagers van Jezus blijven nog gespaard, de tijd van de genade wordt nog niet afgesloten. Zelfs over het volk van de Joden zweeft nog de beschermende hand van de stervende Levensvorst. En elke Jood die tot bekering komt, is vrucht van deze bede.

Nog enkele uren en Golgotha zal verlaten zijn. Wat zien wij dan gebeuren? Zij sloegen op hun borsten en een hoofdman zei: 'Waarlijk, Deze was Gods Zoon!' De ommekeer begint. Zijn gebed vindt verhooring en de toepassing blijft niet uit. Aan de voet van het kruis staat de hoofdman met een verbroken gemoed en de gemoederen worden aangegrepen door ontzetting. In de ziel van meerderen ontwaakt de bewustheid, wat zij gedaan hebben. Wee onzer, dat wij zó gezondigd hebben. En na enkele weken breekt de Pinksterdag aan. Wat gebeurt er dan? Drieduizend zielen worden met één trek van het Evangelienet gevangen. Ja, zelfs wordt er in Jeruzalem een schare van priesters de Heere in het geloof gehoorzaam. Zijn gebed keert nooit ledig tot Hem weder. Hij heeft macht en recht aan de troon Gods. Op Hem verlate zich de arme en die geen helper heeft. Heere, bij U schuil ik.

*Bij U, mijn Koning en mijn God,
Verwacht mijn ziel een heilrijk lot.*

Deze bede is nagebeden in de loop der tijden door Zijn kerk en kinderen. Stefanus ging er de eeuwigheid mee in, en zou de bekering van Saulus van Tarsen, die zijn klederen bewaarde, geen vrucht zijn van die Bidder? Saulus, die mede een welgevallen had aan de dood van deze rechtvaardige. Vele martelaren hebben ook deze bede opgeheven op schavot en brandstapel, zoals Johannes Hus en Hendrik van Zutphen. Was niet het bloed van de martelaren het zaad van de kerk? De Heere handelt in de bekering van zondaren zeer wonderlijk. 'Velen uit het volk hebben, ten gevolge van Jezus' voorbede, het bloed,

dat zij thans vergoten, later door het geloof gedronken', merkt Calvijn op bij dit Schriftwoord.

Hoe dierbaar is toch deze Jezus aan het kruis. Toen Hij deze woorden sprak, begon Hij de eerste pijnen van de kruisiging te verduren, trokken de nagelen in handen en voeten, pijnigde Hem de doornenkroon. Een ontzettende nacht had Hij doorgemaakt en Hij was uitermate verzwakt. Geselingen en wrede spotternijen had Hij verduurd. Kajafas, Pilatus en Herodes hadden hun lust aan Hem gekoeld met de krijgsknechten. Hij volhardt in het gebed en schijnt Zichzelf geheel te vergeten. Het Lam Gods was stil tegenover de mensen, maar niet tegenover Zijn Vader. Hij leefde in het gebed en het gebed leefde in Hem. Hij houdt Zich vooral bezig met het onrecht de Vader aangedaan en daarom zegt Hij niet: Ik vergeef, maar bidt: Vader, vergeef!

En dit verleden aan het kruis was een eersteling en onderpand van het heden op de troon. Hij bevindt Zich nu buiten het bereik van Zijn vijanden, maar Zijn vijanden ontkomen niet aan Zijn voorbede. Deze voorbede is vol van heerlijke genade. Degenen voor wie Hij bad, konden geen enkele aanspraak op een zegen uit Zijn lippen doen gelden. Zij beroven Hem van Zijn onschuldig leven. Zij hebben Hem voorzeker nooit gevraagd voor hen te bidden. Zullen zij er dan de spot niet mee hebben gedreven? En nog belijdt de kerk des Heeren: 'En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige' (1 Joh. 2:1). Hier in dit kruiswoord van onze hoogste Profeet en Leraar liggen lessen voor Zijn kerk ook van deze tijd.

Is, te midden van een in ongerechtigheid wegzinkende wereld, die in haar blindheid de eeuwige nacht tegemoet holt, dit gebed niet meer nodig? Heere, laat van de middag af de avond langzaam komen. Uw Koninkrijk kome. En dan: Kom Heere Jezus, ja, kom haastelijk. Gods kind leeft hier met zelfverloochening, hij weet te sterven en voor het verlorene zich te geven. Smaadheid te dragen, ziende op Jezus.

Ga uit in de heggen en steggen, leg alle wraakgierigheid af en wees met de ootmoedigheid bekleed, wetende, dat God de hovaardigheid wederstaat. De kerk haat de onwetendheid, waarvan onze tekst

spreekt. Onwetendheid van het wezen en gruwelijke der zonden; van de dierbaarheid en algenoegzaamheid van Christus. De vergeving door Christus bewerkt in Zijn bloed, zij is en blijft de enige grondslag en hoop in leven en in sterven!

*Mijn hart verwerpt den ijdel schijn,
En zoekt naar hoger waarde;
Naar schatten, die veel hoger zijn,
Dan hemel, zee en aarde.
Wat hier geen eeuwige vruchten draagt
Verwerp ik, schoon 't mijn vlees behaagt.
Ik heb mijn rust gevonden,
Mijn zielevreugd, mijn hoogste goed,
O mijn Levensvorst, in Uw bloed,
Het zoenbloed Uwer wonden.*